

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 10/1994 - 18 pàgines

Sessió Ordinària del dia 25 d'octubre de 1994

El dia 25 d'octubre de 1994, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia següent:

1- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'adhesió del Principat d'Andorra al Consell d'Europa.

2- Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1992.

3- Examen i aprovació, si escau, de la demanda de creació d'una comissió d'enquesta sobre el cost de construcció i equipament de l'Hospital N. Sra. de Meritxell i tots els procediments d'adjudicació de les obres, les instal·lacions i els serveis.

4- Preguntes al Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M.I. Srs. Josep Dalleres Codina i Miquel Aleix Areny, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

-M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
-M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé
-M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona
-M.I. Sr. Jordi Torres Alís
-M.I. Sr. Joan Travesset Grau
-M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
-M.I. Sr. Miquel Aleix Areny
-M.I. Sr. Josep Areny Fité
-M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà
-M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany

-M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano
-M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert
-M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet
-M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos
-M.I. Sr. Josep Dalleres Codina
-M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
-M.I. Sr. Marc Forné Molné
-M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell
-M.I. Sr. Antoni Martí Petit
-M.I. Sr. Manuel Mas Ribó
-M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
-M.I. Sr. Pere Moles Aristot
-M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron
-M.I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
-M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté
-M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca

El M.I. Sr. Síndic General, ha excusat l'absència dels Molt Il·lustres Senyors: Modest Baró Moles i Simó Duró Coma.

Hi és també present el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels M.I. Srs. Gabriel Dalleres Codina, Ministre de Sanitat; Marc Vila Amigó, Ministre de Relacions Exteriors; Josep Casal Casal, Ministre de Finances, i Jaume Serra Serra, Ministre d'Economia.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General del Consell General.

El Sr. Estanislau Sangrà, Secretari de Sindicatura, procedeix a donar lectura de l'ordre del dia.

(Són les 16h15)

El M.I. Sr. Síndic General:

Passaríem, doncs, al primer punt de l'ordre del dia:

1- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'adhesió del Principat d'Andorra al Consell d'Europa.

Passo la paraula al Govern vist que és qui va entrar la Proposta.

El M.I. Sr. Marc Vila:

Gràcies, Sr. Síndic.

El propassat dia 7 de setembre a Estrasburg, quan deia als Srs. Ambaixadors representants permanents dels estats membres del Consell d'Europa, reunits com a delegats dels ministres, que em sentia feliç i honrat de tenir l'oportunitat d'adreçar-me a ells en el moment en què el procés d'adhesió d'Andorra al Consell d'Europa avançava cap a la seva esperada conclusió, era conscient del pas important que el nostre país es disposa a donar.

Quan, per unanimitat, tal com exigeixen les regles internes del Consell, els delegats dels ministres van convidar, el dia 13 d'octubre de 1994, el Govern d'Andorra a formalitzar l'adhesió com a estat membre número 33, s'obtenia finalment el fruit esperat per les institucions andorranes d'ésser admesos a una de les organitzacions internacionals de major prestigi. Em plau de confirmar avui, davant el Consell General, que ahir mateix el Govern va rebre l'original de la lletra del Secretari General, Daniel Tarschys, de data 17 d'octubre de 1994, en què és confirma la invitació del nostre ingrés. Si aquesta Assemblea emet avui el seu vot favorable, la cerimònia solemne d'ingrés al Consell d'Europa, precedida de la hissada de la nostra bandera a l'entrada del Palau d'Europa a Estrasburg, tindrà lloc previsiblement el proper dia 10 de novembre de 1994, que passarà així a ser una altra data històrica per al país.

Tant el Govern com el Consell General han dut a terme, ja abans del canvi constitucional, però sobretot d'ençà de l'aprovació de la Constitució, i respectant cadascun d'ells l'esfera de la seva respectiva competència, totes les gestions necessàries de diplomàcia multilateral, formals i informals per fer comprendre a Estrasburg que el nostre país reunia tots els requisits per a ser acceptat com a estat membre.

No vull deixar de destacar que és precisament quan les institucions actuen coordinades —com ha estat en aquest cas— que són eficaces i compleixen les funcions de servei a l'estat, defugint esforços parcials o

partidistes que a la llarga sempre acaben tornant-se en perjudici del país.

El Consell d'Europa fou creat, per l'Estatut de Londres del 5 de maig de 1949, com una organització internacional de cooperació que s'ocupa de molt diverses qüestions excepte de la defensa. Més endavant, en virtut del Conveni europeu de 1950 per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, el Consell d'Europa fou pioner en la creació d'un sistema internacional efectiu de protecció dels drets humans, que comporta algunes mesures excepcionals que suposen importants innovacions en el dret internacional.

També vaig dir a Estrasburg que és cert que Andorra va iniciar la seva marxa institucional internacional amb el seu ingrés a les Nacions Unides, seguint la pràctica habitual en aquesta matèria en el món internacional. Resulta evident que aquella adhesió implica, d'alguna manera, una incorporació formal del nostre microestat al concert de les nacions. Això és així i, recentment, el Sr. Cap de Govern, en la seva intervenció a l'Assemblea General de les Nacions Unides, feia esment del paper que considera que pertoca als petits estats de jugar en el concert internacional: "Proposar en lloc d'imposar; negociar en lloc de forçar; dialogar en lloc de dictar; conciliar en lloc de radicalitzar; respectar en lloc d'humiliar; cooperar en lloc d'explotar; contenir-se en lloc d'abusar. Vet aquí, les pautes de conducta pròpies dels petits estats, que avui resulten més necessàries que mai a moltes regions del planeta".

Final de citació.

Tanmateix, si bé això és cert, no és menys cert que les nostres arrels, la nostra història, els nostres interessos bàsics i la nostra vocació es situen, clarament i essencialment, en el marc continental europeu, amb especials relacions amb els nostres veïns: la República Francesa i el Regne d'Espanya, països amb els quals hem signat un Tractat trilateral de bon veïnatge, d'amistat i de cooperació, que és el marc per a la negociació de diversos acords sectorials actualment en fase de negociació.

És evident que el nostre país, degut a la seva situació geogràfica d'enclavament, i encara més pel fet d'estar plenament envoltat per l'espai del mercat interior europeu, recentment establert entre els membres de les Comunitats Europees, avui agrupats en la Unió Europea, té, sobretot, la necessitat de mantenir una relació adequada amb aquest impressionant dispositiu de poder i de decisió bàsicament econòmics.

És per això que el Govern ha desplegat una sèrie de contactes al més alt nivell, i també a nivell tècnic, amb l'objectiu de preservar l'estatus d'Andorra davant d'aquesta nova situació.

Aquesta esfera comunitària és, per al Govern, òbviament vital. I el Govern actua en conseqüència, essent una de les dues prioritats de la nostra inserció europea.

Però en el context europeu existeix també el marc institucional del què s'ha vingut a denominar la gran Europa: l'Europa de les democràcies pluralistes, el Consell d'Europa, que comptarà en breu amb 40 països membres, després dels esdeveniments de 1989. Ho vaig dir a Estrasburg, i ho repeteixo ara que el Consell d'Europa és el marc general de les democràcies per al desenvolupament de la cooperació internacional, i per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals de la persona, en una tasca que és reconeguda avui com un patrimoni de relleu mundial en relació amb el reconeixement de la dignitat de la persona humana.

Darrerament, la història ha deparat al Consell d'Europa, que ja havia guanyat un merescut prestigi internacional per la seva acció de cooperació internacional de defensa de l'estat de dret, de la democràcia parlamentària i dels drets humans; una acció que es basa en l'acció coordinada del Comitè de Ministres, l'Assemblea Parlamentària i la Secretaria General, i que té una oportunitat excepcional: acollir ara, en aquest marc de dret els estats del centre i de l'est d'Europa alliberats de la dominació comunista.

S'imposen en aquesta línia, dues consideracions:

D'una banda, que Andorra no podia estar absent d'aquest marc de la gran Europa, perquè, en cas contrari, equivaldria a ressaltar excessivament una excepcionalitat inconvenient.

D'altra banda, aquest esforç d'incorporació de tots els estats democràtics, en condicions d'igualtat, com va recordar públicament l'Ambaixador de França durant la meva trobada amb els delegats dels ministres a Estrasburg, permetrà mantenir en els límits necessaris la seguretat democràtica, en la qual el Consell d'Europa es troba avui compromès.

M'interessa destacar que la incorporació al Consell d'Europa, sobretot en la seva nova configuració, simbolitza la pertinença comuna a un conjunt de democràcies europees riques en diversitat i en història, en què la dimensió qualitat de vida és prevalent. Per això és bo recordar en aquest context, com, al Consell d'Europa, potser més encara que en altres fòrums internacionals, la dimensió humana és digna de ser ressaltada.

El Consell d'Europa és una organització europea que compta amb una llarga sèrie de convenis internacionals que podem subscriure, sempre en funció dels nostres interessos nacionals. El Govern té la intenció,

i ho està fent, d'estudiar amb tot el rigor, quins d'aquests convenis són d'interès per a Andorra. D'aquí el fet que, amb motiu de l'ingrés, només signarem, amb reserva de ratificació, el Conveni de 1950 per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, condició que és avui necessària per als nous ingressos. També signarem i, igualment, amb reserva de ratificació, el Protocol número 11 que cerca la racionalització del mecanisme de protecció dels drets humans, agilitant el sistema actual i fusionant la Comissió i el Tribunal Europeu de Drets Humans i, per últim, també signarem amb reserva de ratificació el Conveni cultural europeu i l'Acord general sobre privilegis i immunitats.

—Que tant aviat com estiguin acabades les traduccions al català les passarem a aquesta Assemblea per informació—

En la meva intervenció davant dels delegats dels ministres, vaig parlar també de la diversitat com a riquesa que caracteritza les societats modernes i, de manera singular, Europa.

Vaig recordar a Estrasburg, punt de polarització de problemes fa uns anys, centre d'idees de pau, de cooperació i d'entesa avui, que Andorra no pot ni vol quedar al marge d'aquest esforç històric comú europeu. Amb la força de la nostra antiga història, dels importants canvis polítics realitzats aquests últims anys i, especialment, de la nostra Constitució, demanem l'ingrés d'Andorra al Consell d'Europa. El Govern farà els esforços que calguin perquè la nostra contribució sigui positiva al màxim, tal com correspon a una decisió política de gran envergadura, en adherir-nos al reconeixement i potenciació dels valors espirituals i morals que són patrimoni comú dels pobles europeus.

Tal com van destacar el Sr. López Rocha i el Sr. Geus, Jutge del Tribunal Europeu el primer, i Membre de la Comissió Europea de Drets Humans el segon, en llur informe del 27 de maig de 1994 sobre la legislació d'Andorra, "l'adhesió d'Andorra al Consell d'Europa, lluny d'alterar les normes jurídiques internes, no farà, en la nostra opinió, sinó confirmar i reforçar els principis jurídics fonamentals d'aquest estat."

D'aquí que cregués necessari dir davant dels ambaixadors dels 32 països membres del Consell d'Europa el que segueix en llengua francesa, que en la nostra llengua cito textualment:

"Permetin que em refereixi, encara que de manera molt breu, a l'evolució política recent de la nostra comunitat i a la natura dels canvis que han desembocat en la nostra configuració definitiva com a estat de dret reconegut en la vida internacional.

Ha estat massa sovint el cas —i potser nosaltres mateixos Andorrans ens hi hem prestat inconscientment— que un desconeixement del fenomen andorrà hagi estat a la base de comentaris parcials o de presentacions interessades de la realitat del nostre país fora de les nostres fronteres.

Voldria cridar la vostra atenció sobre dos fets que, al meu parer, mereixen ser subratllats per fer justícia a la història i a la dignitat del meu país:

En primer lloc, que la recent etapa de constitucionalització de la nostra vida política i social s'ha produït sense fractura amb el passat i, per suposat, en un país que s'ha quedat set segles al marge de tota guerra o enfrontament seriós, sense vessament de sang.

Andorra ha evolucionat molt lentament durant molts segles, segons el ritme que convenia a una petita comunitat amb una economia de subsistència al cor dels Pirineus. Però Andorra ha sabut també, el moment vingut, accelerar els ritmes de la seva pròpia història i procedir amb convenciment a l'aggiornamento de les seves institucions a mesura que les necessitats s'han presentat, derivades dels enormes canvis econòmics i demogràfics dels últims decennis. L'esforç ha estat considerable en un temps relativament curt.

En segon lloc —seguia dient als delegats de ministres— els principis fonamentals i el nou sistema institucional que instaura la Constitució aprovada al març de 1993, no s'han d'interpretar en oposició amb els principis i institucions anteriors, sinó com una evolució creadora natural des de les llavors del nostre passat.

Amb la nostra recent Constitució, hem encetat una nova etapa, que existeix només perquè una identitat profunda basada sobre principis de democràcia i de tolerància era establerta des de feia segles. Certament, allà on hi havia fet, ara hi ha dret; allà on podia sorgir l'arbitrari per manca de regulació precisa, hi ha avui seguretat jurídica; allà on els vells mecanismes de repartició del poder eren ambigus, avui hi ha claredat, imperi de la llei, separació de poders; allà on els principis de llibertat, d'igualtat i de justícia eren respectats per tradició —i gosaria dir també per opinio iuris— tenim actualment normes escrites de rang constitucional.

És potser per tot això que la nova Constitució de 1993 fou votada molt majoritàriament pels nostres ciutadans, que es troben actualment en el procés de digerir-la, així com els altres canvis que l'acompanyen, sense massa ensurts.

Em sembla que és precisament perquè la nostra Constitució recupera gran part de la nostra Weltanschauung, que s'ha convertit en un instrument necessari

per preservar la nostra independència, per mostrar al món la nostra raó d'ésser i el nostre desig de solidaritat amb els altres pobles europeus, amb els quals compartim tants valors espirituals i morals que integren el nostre patrimoni comú.”

Final de citació.

Em va semblar que aquesta proclamació era necessària, feta des de la fe en la nostra singularitat i la nostra identitat, avui substrat d'una personalitat internacional plenament reconeguda en condicions d'igualtat sobirana amb els altres estats.

Però el Consell d'Europa és una organització que cobreix molts camps d'acció. Ja hem vist que el seu Estatut exclou explícitament només un d'ells: la defensa. Un criteri que el Govern utilitzarà permanentment en aquest i altres ordres de l'acció internacional és el de la prioritat. Som conscients que per a Andorra hi ha qüestions que són vitals, o molt importants, i hauré de concedir-los la importància i els esforços que procedeixin. D'altra banda, no podrem manllevar aquest esforç de les altres tasques d'interès europeu, com per exemple, la reforma estatutària que el Consell d'Europa realitzarà en breu. I és positiu que quan això arribi, tinguem la condició d'estat membre, ja que el Consell d'Europa es dotarà d'una configuració definitiva en els propers anys.

L'orientació de la nostra presència i activitats en el si del Consell d'Europa cap a determinats sectors i accions ha estat compresa —en opinió del Govern— pels responsables de la Secretaria General i pels representants dels Governos que han anotat amb satisfacció l'aportació que, des de la defensa dels interessos nacionals d'Andorra i des del respecte de la nostra diversitat, hom farà a l'Organització a la qual ens incorporem. L'educació i la cultura, la salut, el turisme, la joventut i l'esport seran algunes d'aquestes prioritats, junt amb l'atenció adequada a la política general pròpia del Consell d'Europa.

Comptant, per una banda, amb el seu acord amb la Unió Europea i, per l'altra, amb la seva incorporació al Consell d'Europa, a la que haurà de seguir en el seu dia la de la incorporació a la Conferència sobre la Seguretat i la Cooperació a Europa —ens totalment diferent i que tant ha fet per a la distensió i la fi de l'escisió Est-Oest de la societat europea i internacional— Andorra es troba en una situació immillorable per participar amb major regularitat i credibilitat en el marc de les relacions internacionals en el canvi de mil·lenni.

Donada l'especificitat i complexitat de les relacions internacionals, esdevé essencial que els corresponents representants i actors gaudeixin de credibilitat i, per

això, és també vital el respecte estricte del principi d'unitat d'acció exterior de l'estat. La defensa dels interessos nacionals en un món competitiu exigeix que la política internacional sigui portada a terme amb una fita clara, i per representants no només idonis, sinó també identificables, evitant, en el possible, la dissonància respecte dels grans temes d'estat.

No solament podrem participar en les deliberacions i decisions del Comitè de Ministres i dels Delegats dels Ministres, així com en les de l'Assemblea Parlamentària, sinó que tindrem dret de proposta, per no parlar del seguiment de les qüestions que més ens afectin o ens interessin.

No puc ometre, però, parlar d'una altra qüestió, vist que les dimensions del nostre país, suposen, de fet, un handicap per al desenvolupament d'una xarxa de missions diplomàtiques ben proveïdes humanament i tècnicament. La incorporació al Consell d'Europa implica, per a Andorra, la disponibilitat d'un fòrum excepcional en què es podran debatre formalment i informalment amb representants qualificats de 32 altres governs, qüestions d'interès bilateral per a Andorra. Inversament, aquells ambaixadors podran tractar regularment amb el nostre representant temes del seu interès.

Aquest és un valor afegit de les organitzacions internacionals, que, en el cas de l'actual Consell d'Europa, i tenint en compte la relativa proximitat d'Estrasburg, suposa per a Andorra un avantatge addicional gens menyspreable, i que pensem aprofitar al màxim, en la línia de l'estalvi d'esforços i de la major eficàcia possible.

El Govern, que desitja mostrar la seva satisfacció per la invitació oficial rebuda per part del Consell d'Europa perquè Andorra es converteixi en un estat membre de ple dret, vol manifestar que posarà en marxa totes les accions precises per a la millor representació del nostre país, en els àmbits de la seva competència.

I no dubta de l'assentiment del Consell General a aquesta invitació, en la línia amb el seu anterior pronunciament de data 4 de novembre de l'any 1993.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula als grups parlamentaris. Pel Grup Mixt: Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies.

Bé, en primer lloc, manifestar el sentit del nostre vot. Nosaltres, evidentment, ens manifestarem favorablement a l'adhesió.

Només voldria destacar, molt breument, el fet que ens felicitem per aquesta entrada d'Andorra en el Consell d'Europa, vista la importància que per a nosaltres té aquest organisme. Importància, sobretot, perquè ha esdevingut l'organisme europeu fonamental de vigilància dels drets i llibertats fonamentals, de defensa i suport al l'estat de dret i a les institucions democràtiques i, això, en un moment on els drets i les llibertats són sovint violats i agredits en diferents parts del món.

El Consell d'Europa és a hores d'ara un punt de referència obligada pel seu prestigi, i un punt de referència que esdevé un fòrum de garantia d'allò que és, potser, el millor de la tradició europea i occidental, i que són els drets de l'home i l'adveniment de l'estat de dret i de les democràcies.

No voldria, tampoc oblidar, en aquest moment, el paper potser indirecte —i potser en institucions exteriors més que no pas en institucions internes— que el Consell d'Europa ha tingut en l'evolució institucional del nostre país, en la qual possiblement a aquest Consell d'Europa hagi acompanyat la demanda popular de renovació de les institucions —que per molts segles tots sabem que eren democràtiques en el nostre país— En tot cas, serà la història, potser, qui haurà de jutjar el just lloc que el Consell d'Europa haurà jugat en la modernització de les institucions i de la legislació andorranes.

Finalment, voldria tenir aquí un record per tots aquells ex-consellers, per totes aquelles persones que avui no són aquí, i que en el seu moment, doncs, van contribuir perquè avui sigui un fet aquesta entrada, l'adhesió al Consell d'Europa.

Moltes gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Canillo-Massana, passo la paraula al Sr. Garrallà.

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Els membres del nostre Grup Parlamentari, ja sigui des del Consell General, o bé des del Govern, vam donar, durant la passada legislatura, el nostre acord per a la demanda d'adhesió del Principat d'Andorra al Consell d'Europa.

En efecte, el Consell General va acceptar, a principis de novembre de l'any 1993, una proposta de la Comissió Permanent del Consell que encomanava al Govern l'inici de les actuacions escaients, prop del Consell d'Europa, perquè l'Estat andorrà n'esdevingués membre de ple dret.

Després dels diferents tràmits efectuats durant aquest any, el passat 4 d'octubre de 1994 l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa va acordar invitar el Principat d'Andorra a esdevenir-ne membre.

Segons l'article 3, de l'Estatut del Consell d'Europa: "Tots els membres del Consell d'Europa reconeixen el principi de preeminència del dret, i el principi en virtut del qual qualsevol persona que es trobi sota la seva jurisdicció ha de gaudir dels drets humans i les llibertats fonamentals, i es comprometen a col·laborar sincerament i activament en la persecució de l'objectiu que defineix el capítol 1".

La Constitució andorrana en el seu títol II, referit als drets i les llibertats, disposa que la Declaració universal dels drets humans està vigent a Andorra, i enumera de manera molt completa els drets i les llibertats que consagra, els quals a vegades van més enllà dels reconeguts per la Convenció europea.

També l'article 3.4 del mateix text diu que els tractats i acords internacionals s'integren en l'ordenament jurídic andorrà i no poden ésser modificats o derogats per les lleis.

Vist que el Principat d'Andorra comparteix, reconeix i promou els ideals i principis que animen el Consell d'Europa, el Grup Parlamentari de l'Agrupament Canillo-Massana aprova l'adhesió del Principat d'Andorra al Consell d'Europa, i l'acceptació de les clàusules del seu Estatut.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Coalició Nacional Andorrana: Sr. Manuel Mas.

El M.I. Sr. Manuel Mas:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Seré breu, per no repetir el que han dit els que m'han precedit en l'ús de la paraula que, en definitiva, fan un resum de tot el que pensem.

El nostre Grup també recolza l'adhesió al Consell d'Europa, ho fa amb ple convenciment i en un acte de confiança. L'esperança que sabrem representar dignament Andorra en el concert europeu i, a la vegada també, l'esperança que des d'Europa es comprenguin

les nostres peculiaritats i el nostre sentit de la democràcia —que no ve d'abans d'ahir— com alguns des d'Europa ens han volgut fer creure, i que està carregada d'un alt contingut d'humanitat i de llibertat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu, per Nova Democràcia.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

El nostre Grup també es manifesta favorable a l'adhesió al Consell d'Europa, ho fem moguts per una doble motivació —i com ha dit també el company Manuel Mas no cal que aquí vulguem reproduir declaracions de principis— La primera motivació és que avui és la culminació d'un procés —que com també ha dit el company Vicenç Mateu— no l'hem pas començat nosaltres. És un procés que ve de lluny, i que permet reunir la voluntat del conjunt de forces polítiques andorranes en aquesta culminació del procés constituent, que és la nostra admissió en el fòrum europeu, en què ens calia estar, que és el fòrum on es reconeix i és defensa l'estat de dret.

A part d'això, la segona consideració és que, per primera vegada, el Parlament andorrà estarà representat en una assemblea parlamentària internacional d'assemblees representatives elegides pel poble, i els representants d'aquesta casa podran estar en igualtat de condicions que els de les altres democràcies europees. I això per consolidar la imatge exterior d'Andorra era essencial.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Marc Forné, pel Grup Lliberal.

El M.I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

Només ens afegirem al comentari que han fet tots els companys representants dels altres grups, dient que confirmem i fem nostres les seves paraules.

Afegiria que integrar-se com a país 33 amb aquests 32 estats que ara hi ha a Europa —que no hi ha dubte que és el bo i millor d'aquesta casa comuna que és la terra, bo i millor des del punt de vista democràtic— per a

Andorra és un honor i, per això, ho compartim i estem joiosos que sigui així, i per unanimitat com sembla que serà.

Sense oblidar també que, a més a més de les motivacions que explica el Govern a la proposta d'adhesió, el Consell d'Europa és preocupat del progrés econòmic i social, no solament de la democràcia i dels drets de l'home —les quals coses van intimament lligades— La democràcia és una condició pel progrés econòmic i social autèntic i viceversa, i també els drets de l'home a Andorra, malgrat que és evident que dels 32 estats no n'hi ha cap que sigui perfecte en cap aspecte, nosaltres tampoc. Però crec que dins d'aquest fòrum internacional que és Europa —que és el millor fòrum democràtic del món— és on podem assolir les màximes quotes de llibertat, democràcia i salvaguarda dels drets de l'home i, també, de progrés econòmic i social. Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, promoure valors com la llibertat, la justícia, la democràcia, el progrés social i econòmic, protegir mecanismes efectius dels drets humans són principis i són causes que el nostre Grup Parlamentari recolza plenament. Per tant, en aquest sentit, el nostre vot es vindrà a afegir a la unanimitat existent dins de la Cambra, pel que fa al criteri d'adhesió del Principat d'Andorra al Consell d'Europa.

Recordar —ja ho han fet d'altres companys— que aquesta és una feina iniciada des de fa temps. És la culminació d'un procés. En cert sentit, cal recordar, doncs, que tant l'anterior Consell, com l'anterior Govern, com dins d'aquesta legislatura el propi Parlament, com el Govern, han impulsat decididament la nostra presència dins del Consell d'Europa. Penso que aquest és un fet que no és bo que ningú intenti capitalitzar. Penso que és un fet que beneficia el conjunt del país, i en què cal dir, doncs, que ha estat important que hi hagi hagut un elevat nivell de consens dins de la classe política andorrana.

Entenc que des de l'aprovació de la Constitució s'estan fent passes molt importants en política exterior. Aquesta d'avui n'és una, i jo entenc que aquestes passes s'han de continuar fent des de la col·laboració de poders, des de la concertació entre la feina feta per l'Executiu —que és el que ha de dirigir la política— i la feina feta

en el Parlament —que és el que impulsa i controla l'acció del Govern— i aquestes passes s'han de continuar fent des d'aquest criteri, i no pas des de la confrontació, no pas des de la polèmica entre poders. Jo entenc que el criteri de separació de poders no implica que aquí estiguem parlant d'una divisió de poders en el sentit estricte, és a dir, des del punt de vista formal. Sí que cada centre de poder ha d'assumir les seves competències, però cada vegada més en els règims parlamentaris es parla de col·laboració de poders i es parla de mecanismes d'impuls i de respecte entre el Parlament i el Govern.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Vistes les intervencions i vist que no es va presentar cap esmena de devolució. Proposo l'acceptació, doncs, de la Proposta amb els textos adjunts que es van enviar el seu dia, per assentiment de la Cambra.

S'accepta la Proposta.

Passem, doncs, al segon punt de l'ordre del dia:

2- Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1992.

La Junta de Presidents va acordar en el seu dia, demanar —em sembla que era el 17 de juny de 1994— a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost l'elaboració d'un informe sobre les liquidacions de l'any 1992.

Passaré, doncs, la paraula al ponent que va ser nomenat per la Comissió de Finances i Pressupost: el Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

Bé, dono lectura a l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost o, en tot cas, a un extracte d'aquest informe, on és ressaltat els aspectes a decidir, donat que l'informe complet ja és a les seves mans.

“La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, atesa la tramesa feta pel Sr. Síndic General de data 20 de juny de 1994, mitjançant la qual es comunicava a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost que en la reunió de la Junta de Presidents de grup parlamentari, celebrada el dia 17 de juny d'enguany, es va determinar que aquesta Comissió Legislativa era competent per elaborar un informe sobre les liquidacions de comptes

de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1992, abans que aquestes siguin sotmeses a la consideració del Consell General, va procedir a l'elecció del Ponent, que va recaure, evidentment, en la meua persona.

Així mateix, aquesta Comissió Legislativa va examinar, en els decurs de les reunions celebrades els dies 6 i 21 de setembre d'enguany, l'informe del Ponent del qual es desprèn el següent informe:

El tercer paràgraf de l'article 47 de la Llei general de les finances públiques estableix que una de les formes d'exercir el control polític és aprovar la liquidació anual de comptes, que es farà dins dels primers sis mesos de l'exercici següent al pressupost que es liquida.

El Govern hauria, doncs, de trametre la liquidació de comptes al Consell General, per la seva aprovació, si escau, un cop finalitzat el període de tres mesos de què disposa, segons l'article 35 de la Llei general de les finances públiques, per al pagament efectiu de les obligacions liquidades i que no s'hagin pagat el darrer dia de la vigència del pressupost, per despeses derivades de les operacions que s'esmenten en el paràgraf primer del mateix article.

La presentació de la liquidació de comptes de 1992 al Consell General ha estat posterior al període que correspondria d'aplicar, el que es determina en els articles 35 i 47, la qual cosa fa que al setembre de 1994 s'estiguin debatent els comptes que haurien d'haver-se hagut d'aprovar, si esqueia, a finals del mes de juny de 1993.

La Comissió Legislativa demanaria que, per a posteriors exercicis, el tancament dels comptes es produís seguint el que s'estableix en la Llei general de les finances públiques, per tal de poder dur a terme el control polític de l'execució del pressupost de manera més eficaç, amb l'adopció per part de les entitats i/o institucions corresponents de les observacions i dels comentaris que figuren en els informes de la Comissió Legislativa i de les auditories corresponents.

QUANT A LA LIQUIDACIÓ DE COMPTES

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost proposa, per unanimitat, d'aprovar els comptes de l'exercici pressupostari per al 1992, a excepció dels de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, per a la qual proposa d'aprovar els comptes de la gestió ordinària de l'entitat, però pel que fa a la gestió dels béns patrimonials situats en inversions financeres, es proposa de:

Primer: deixar constància que els resultats són els que s'indiquen en les liquidacions de comptes presentats per la CASS i posteriorment auditats.

Segon: no aprovar-los, fins que no s'hagin regularitzat les partides de la gestió dels béns patrimonials situats en inversions financeres, essent la comissió tècnica creada a tal efecte l'encarregada de vetllar, supervisar i analitzar l'evolució de les inversions financeres.

Així mateix, la Comissió ha considerat oportú realitzar els següents comentaris:

PRIMER PUNT: ADMINISTRACIÓ GENERAL

Compromisos reconduïts

El pagament de les despeses compromeses en anys anteriors sí que apareix en la liquidació de comptes de l'exercici pressupostari de 1992, sense que en el pressupost s'hagi inclòs la determinació dels ingressos concrets que han de finançar aquesta despesa.

Al finalitzar l'any natural el Govern hauria de presentar una relació de despeses compromeses l'any en curs per liquidar l'any següent i paral·lelament una relació de la previsió d'ingressos corresponents per finançar aquestes despeses i, per tant, els crèdits compromesos s'haurien d'incorporar al pressupost immediat següent.

Desviació pressupostària

L'anàlisi de la liquidació de comptes de 1992 posa de relleu la desviació pressupostària produïda respecte a les previsions inicials.

Això fa que la Comissió Legislativa es plantegi l'oportunitat d'adequar l'actual legislació pressupostària a fi de reforçar els controls que s'hi estableixen.

Es recomana, també, que en l'elaboració dels futurs projectes de pressupost es calculin les necessitats concretes dels diferents ministeris, de manera que els crèdits pressupostats s'ajustin més a la realitat i s'ordinin segons la seva prioritat.

Avenços de fons

En data 30 d'octubre de 1992 el Govern va trametre al Consell General el Decret núm. 67/92, i en data 30 de desembre de 1992 els Decrets núm. 71/92, 72/92, 73/92 i 74/92, els quals van ser examinats per la Comissió Legislativa d'Economia, Finances i CEE, que com a resultat va elaborar una carta (5/2/1993) on es feien varies observacions dels Decrets 72/92 i 73/92.

Si bé aquestes despeses s'han dut a terme, s'ha incorregut en un defecte de forma al no presentar els corresponents projectes de llei de crèdit extraordinari i de suplement de crèdit al Consell General per a la seva aprovació, si escau.

La proposta que fa la Comissió Legislativa, per unanimitat, és no aprovar aquests avenços de fons, que s'haurien, per tant, de cancel·lar a càrrec de les diferents partides que s'indiquen en els decrets corresponents.

SEGON PUNT: RECOMANACIONS GENERALS

Immobilitat material

L'any 1983 es va adjudicar a l'empresa REVER els treballs de realització de l'inventari patrimonial afectant els béns del Consell General, el Govern i les entitats Parapúbliques i l'any 1988 es va encomanar el mateix treball a l'empresa AMERICAN APPRAISAL.

En l'exercici de 1992, l'estat de la situació financera del Consell General i del Govern continua sense reflectir la situació patrimonial, ja que no inclou la xifra d'immobilitzat material, essent el criteri emprat el de considerar les inversions en actiu fix com a despesa d'inversió en el període en què es produeix, la qual cosa no representa la imatge fidel de la realitat i no s'adequa als principis de comptabilitat generalment acceptats.

Es recomana que es dugui a terme un inventari detallat dels béns de l'Administració pública, treball que s'ha d'anar actualitzant any rera any.

Jubilacions

La legislació actual del règim general és el Reglament de jubilació aprovat pel Consell General el 29 de juliol de 1981, però solament s'aplica a aquelles persones que hagin fet els 65 anys abans del mes de desembre de 1988.

Per tal de garantir una pensió de jubilació i per tal que l'Administració no arribi a una situació econòmica insostenible, degut a aquest concepte, es recomana la realització d'un estudi actuarial que permeti conèixer amb suficient anticipació el cost per l'Administració degut al pagament de les pensions i pugui preveure'l en els futurs pressupostos.

TERCER PUNT: INFORMES D'AUDITORIA

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha analitzat els documents titulats Carta de comentaris i recomanacions —31 de desembre de 1992— juntament amb els informes de liquidacions, dels estats financers corresponents i de les auditories operatives, i considera oportú acceptar les orientacions comptables i de gestió que s'hi esmenten, i aconsellar-ne l'adopció.

En aquests termes queda redactat l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost sobre les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques, per l'exercici de 1992.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir? No.

Passo, doncs, la paraula als grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt? No.

Agrupament Canillo-Massana: Sr. Casadevall.

El M.I. Sr. Enric Casadevall:

Gràcies, Sr. Síndic.

L'Agrupament Canillo-Massana subscriu íntegrament l'informe sobre la liquidació de comptes de l'Administració general i de les Entitats parapúbliques, corresponent a l'exercici de 1992. Això dit, voldríem fer incidència en dos punts de l'esmentat informe.

Primer: Demanem al Govern que per als pròxims exercicis trameti la liquidació de comptes al Consell General, per a la seva aprovació, si escau, dintre del termini previst, per tal que el Consell General, tal com preveu l'article 47 de la Llei general de les finances públiques, pugui exercir el control polític corresponent dins dels primers sis mesos de l'exercici següent al pressupost que es liquida.

Segon: Demanem també al Govern que amb caràcter d'urgència vulgui realitzar un estudi actuarial que permeti conèixer amb suficient anticipació el cost per a l'Administració central, pels pagaments de les pensions de jubilació i pugui efectuarne les previsions corresponents en els pressupostos a venir.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Coalició Nacional Andorrana? No. Nova Democràcia? No. Pel Grup Lliberal? No. Agrupament Nacional Democràtic? No.

Vist l'informe, proposo, doncs, per assentiment l'acceptació dels comptes amb els termes que diu l'informe.

S'aprova l'informe.

Passarem, doncs, al tercer punt de l'ordre del dia:

3- Examen i aprovació, si escau, de la demanda de creació d'una comissió d'enquesta sobre el cost de construcció i equipament de l'Hospital N. Sra. de Me-

ritxell i tots els procediments d'adjudicació de les obres, instal·lacions i serveis.

Demanaria al Sr. Secretari de Sindicatura que volgués llegir la carta de demanada.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

“Hem rebut i analitzat els treballs d'auditoria dels comptes de construcció i equipament del nou Hospital Nostra Sra. de Meritxell i, tal com les xifres conegudes fins ara ja feien sospitar, hem pogut constatar múltiples desviacions injustificades i l'adjudicació d'importants quantitats d'obres sense seguiment del procediment establert.

Davant la magnitud de la seva incidència en el cost final de l'establiment, creiem que és imprescindible la creació d'una comissió parlamentària d'enquesta.

De conformitat, doncs, amb l'Article 48 del Reglament d'aquesta Cambra legislativa, fem la demanda de creació d'una comissió d'enquesta sobre el cost de construcció i equipament de l'Hospital N. Sra. de Meritxell i tots els procediments d'adjudicació de les obres, instal·lacions i serveis.

Li preguem, vulgui incloure aquesta demanda en l'ordre del dia de la primera sessió del Consell General.

Signant la carta els Presidents del Grup Lliberal, del Grup Canillo-Massana i del Grup Coalició Nacional Andorrana.”

El M.I. Sr. Síndic General:

Volen afegir quelcom?

Sr. Marc Forné.

El M.I. Sr. Marc Forné:

Sr. Síndic.

Srs. Consellers.

Els tretze Consellers dels grups parlamentaris Canillo-Massana, Coalició Nacional Andorrana i Grup Lliberal vam haver de demanar la convocatòria de la Comissió Legislativa de Sanitat, que durant tot el primer període de sessions de la nova legislatura no havia estat convocada mai.

Ho vam fer per sol·licitar del Govern tota la informació sobre la construcció i equipament del Nou Hospital i sobre el seu funcionament, alarmats com estàvem per les notícies confuses sobre la gran desviació del cost en base als pressupostos i projectes inicials.

El Sr. Ministre va comparèixer davant la Comissió i ens va fer a mans l'auditoria encomanada per la seva predecessora i que el Consell General encara no coneixia.

Amb una simple anàlisi general de l'auditoria creiem poder dir que tots els Consellers vam tenir una sensació d'incredulitat i de considerable sorpresa, i mesuro molt aquests qualificatius expressament moderats i prudents.

El contingut de l'auditoria ens obligà moralment, en compliment de la missió de control dels actes de Govern que tenim encomanada, i també per tal de protegir els interessos públics, a encetar, després de la Constitució i del nou Reglament d'aquesta Cambra, la figura de la comissió legislativa d'enquesta.

Vostès, Srs. Consellers, m'han sentit criticar sovint determinades disposicions del Reglament. Aquesta vegada, Sr. Síndic, en parlaré per elogiar-lo en allò que té de bo, que no és poc, ja que els Articles 48 i 49 regulen de manera prou clara, i alhora prou àmplia, la creació i funcionament de les comissions d'enquesta. Una regulació, cal dir-ho tot, en honor a la veritat, que és quasi calcada de l'anterior Reglament del Consell General que ja establia les comissions especials d'enquesta.

Pensem que el Parlament andorrà no pot quedar-se a l'expectativa sabent que la credibilitat de tot el sistema d'adjudicacions d'obres està sotmesa a seriosos dubtes, del sistema i, sobretot, de la seva aplicació en determinats casos com el present.

Permeteu-me que torni a les fonts romanes tan nostres, per dir que la dona del Cèsar ben entès que ha d'ésser honesta, però, a més a més, ha de donar-ne tota la semblança. No hi pot haver cap dubte sobre el bon ús dels diners de tots. No podem estar-nos discutint per reduir el pressupost de funcionament, fent estrènyer el cinturó als servidors de l'Administració i frenar iniciatives urgents, mentre per un altre costat hi hagi la possibilitat, per indicis, de manca de rigor en la contractació d'obres tan importants com el nou Hospital.

I que no se'ns digui que estem influïts per l'actuació dels parlaments dels estats veïns, imitant sense reflexió allò que, malauradament, hi és el pa de cada dia. Perquè la millor semblança entre estats democràtics és, precisament, la garantia que ha de tenir el ciutadà sobre la bona administració dels diners públics. Per tant, les comissions d'enquesta s'han d'utilitzar quan hi hagi indicis de desviació i, molt més, quan l'alarma social pugui fer dubtar de la indiscutible bondat del sistema constitucional que ens hem donat.

A hores d'ara no podem saber quin serà el resultat dels treballs de la comissió, que no dubtem que tots vostres acceptaran de crear. Podria ser que els instruments legals per al seu funcionament encara no siguin tots els necessaris per a la seva millor eficàcia. Però aquesta simple constatació ja en seria un resultat positiu i ens permetria impulsar una acció legislativa civil, administrativa i —per què no?— fins i tot penal, derivada de les conclusions a què arribi la comissió d'enquesta.

Al marge també de resultats espectaculars, que el temps dirà si es donen, hi haurà un altre efecte induït força important: la certesa que l'article 3r. de la Constitució realment garanteix el principi de legalitat, de seguretat jurídica, de responsabilitat dels poders públics i d'interdicció de tota arbitrarietat.

Pensem que és la nostra obligació i, per això, demanem a aquest Consell General la creació de la comissió sol·licitada.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Els dos altres Grups signants? No.

El Grup Mixt: Sr. Vicenç Alay.

El M.I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. Síndic.

Nosaltres compartim plenament la preocupació expressada pel Sr. Marc Forné respecte al tema de la construcció de les obres de l'Hospital.

En els dos documents que se'ns han lliurat tant l'auditoria com el document signat pel Sr. Casanoves, un document que porta per títol: "Condicions de realització del nou Hospital" es detecten irregularitats prou greus, a priori, sense entrar en judicis que em sembla aconsellar que aquesta comissió d'enquesta es creï per tirar-ho endavant.

Aquí em podria estendre en les mateixes consideracions que el Sr. Marc Forné, però no tindria massa sentit dir el mateix. El que sí que voldria expressar, aprofitant les citacions al Cèsar que s'estan fent últimament, és el malestar del nostre Grup per la forma en que s'ha entrat aquesta Proposta al Consell —sense discutir la legitimitat de l'entrada, això no ho posem en dubte— però sí tenint en compte que en la Comissió de què s'ha parlat abans a on va comparèixer el Sr. Ministre, es va quedar de fer una comissió legislativa per al dia 27 i examinar-ho. Nosaltres entenem que aquesta passió per entrar-ho el Grup dels tretze potser és excessiva, i que hauria estat millor esperar que es manifestessin els

altres grups per entrar-ho plegats, cosa que que no poso en dubte que hagués passat.

Abans citava el Cèsar, perquè l'altre dia el Sr. Martí parlava justament d'aquest tema. I jo voldria dir que no ens vinguin a parlar del Cèsar estant convençut com n'estic que si ens escoltés el que faria el Cèsar, el primer de tot, seria amagar els seus sesteris a sota de la rajola. Crec que se'ns hauria d'haver donat una oportunitat als altres grups, i no voler capitalitzar aquesta creació d'una comissió d'enquesta.

Res més, gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Nova Democràcia: Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, abans de que els companys del Grup Lliberal, en aquest cas, expliquessin la seva proposta, jo havia demanat la paraula per dir que, efectivament, el nostre Grup Parlamentari vol participar en aquesta comissió d'enquesta.

Del contingut de la seva explicació, només em permetré dir que continuem volent participar-hi, però que fem la següent matisació: És a dir, que entenem que ens adherim a una comissió d'enquesta que començarà a treballar en la seva activitat investigadora a partir de l'any 1986, que és quan es va adjudicar l'obra i, per tant, ens situem en una etapa molt anterior als mecanismes constitucionals, als quals el company Sr. Marc Forné feia al·lusió, i que per al nostre Grup queden absolutament al marge de l'activitat enjudiciadora d'aquesta comissió.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Joan Travesset per, l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Joan Travesset:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Tan sols ratificar les paraules del company Sr. Alay. Efectivament, en una Comissió Legislativa de Sanitat que vaig presidir, vàrem quedar de fer una anàlisi exhaustiva a nivell dels grups parlamentaris per tal d'analitzar l'auditoria que ens havia presentat el Ministre de Sanitat, Sr. Gabriel Dalleres i, sorprenentment,

al cap d'uns dies va aparèixer aquesta ànsia que també compartim, ja que tots volem que tot estigui ben clar i ben polit.

Per la nostra part hi estem d'acord, però, en tot cas, serem seriosos i responsables abans d'avançar-nos en qualsevol indicació de qualsevol tipus.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Bé, vistes les intervencions, s'acorda per assentiment de la Cambra la constitució d'aquesta comissió d'enquesta.

Per la composició de la comissió, proposaria que es tingués en compte l'acord que va prendre la Junta de Presidents en el moment de crear les diferents comissions legislatives del Consell, és a dir, un representant de cada grup parlamentari i vot ponderat a dins de la comissió.

S'accepta.

Demanaria els noms dels qui formaran part de la comissió.

Grup Mixt? Sr. Vicenç Alay.

Agrupament Canillo-Massana? Sr. Enric Casadevall.

Coalició Nacional Andorrana? Sr. Josep Angel Mortés.

Nova Democràcia? Sr. Xavier Mora.

Grup Lliberal? Sr. Antoni Martí.

Agrupament Nacional Democràtic? Sr. Joan Travesset.

Doncs, queda constituïda la Comissió d'Enquesta amb aquests sis noms.

Passem al quart punt de l'ordre del dia:

4- Preguntes al Govern.

Passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Aquestes preguntes han estat signades per diferents Consellers de diferents grups parlamentaris, i jo he estat designat per fer-ne la lectura inicial segons el procediment que vam veure que s'havia adoptat en el Consell anterior. Sense perjudici que cadascun dels altres signants, en el torn reglamentari que li correspongui, pugui intervenir com és normal i reglamentari de fer.

Proposaria, si Sindicatura no hi té cap inconvenient, de llegir les tres preguntes per entendre que estan absolutament lligades l'una amb l'altra...

El M.I. Sr. Síndic General:

I fer-ho conjuntament, tal com es va fer en el cas del Sr. Manuel Mas.

No hi ha cap problema.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, perquè suposo que la resposta també s'ha d'entendre a nivell global.

Donem lectura, doncs, al text:

"Els sotasignats consellers generals, d'acord amb el que disposa l'article 129 del Reglament del Consell General adreçem al Govern, perquè siguin contestades oralment davant el Ple del Consell General, les preguntes següents:

El "Boletín Oficial de las Cortes Generales" del "Congreso de los Diputados" va publicar a Madrid, amb data 30 de juliol de 1994, al seu Núm. 137-1 de la Sèrie C ("Tratados y Convenios Internacionales") un Intercanvi de Notes que es transcriu sota l'encapçalament següent, traduït del castellà:

"Constitutiú d'Acord entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra sobre el règim de circulació de persones, de 25.05.94 i 17.06.94. (Autorització: Article 94.1 de la Constitució.)"

La carta atribuïda al Ministre de Relacions Exteriors d'Andorra porta la data 17 de juny de 1994 i acaba amb la frase següent:

"És per a mi un gran plaer comunicar-li la conformitat de les autoritats andorranes amb els termes de la seva lletra, amb el qual, la present comunicació de resposta a la mateixa es considera com a consecutiva d'un acord sobre la matèria entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra."

Com sigui que els Consellers Generals sotasignats no tenim constància de l'existència de cap acord de les autoritats andorranes, i considerem que la matèria de l'esmentat intercanvi de notes entra de ple en els àmbits que la Constitució, Article 64.1, apartats b), d) i f) reserva a l'aprovació del Consell General, hem de preguntar al Govern:

Primer: És conscient que la tramitació d'aquest intercanvi amb la frase abans transcrita suposa un acte contrari a la Constitució?

Segon: És conscient del descrèdit que comportarà per al conjunt de les institucions andorranes el fet que la frase “la conformitat de les autoritats andorranes” indueixi a creure al Govern i al Parlament d'un Estat veí que s'han respectat els procediments interns andorrans de ratificació del tractat internacional quan en realitat no ha estat així?

Tercer: Què pensa fer el Govern per resoldre aquesta qüestió i fins quan pensa poder actuar en l'àmbit internacional d'esquena al Consell General?

Aquestes són les preguntes.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Marc Vila, Ministre de Relacions Exteriors.

El M.I. Sr. Marc Vila:

Gràcies, Sr. Síndic.

Abans que res, el Govern creu necessari puntualitzar que, en les relacions internacionals, cal ser molt precís en els actes i ponderar molt les expressions, especialment les escrites, perquè el ressò exterior que ineluctablement tenen, pot repercutir molt negativament en la credibilitat i seriositat de l'estat com a part contractant en dret internacional.

Per tot això, el Govern està profundament consternat davant la situació creada, tant a nivell intern com exterior, per unes preguntes que plantegen, d'una forma innecessàriament acusatòria, el que al capdavant, segons ens sembla a nosaltres, no és sinó un fals problema derivat, en el millor dels supòsits, d'una confusió tan lamentable com inexplicable.

En primer lloc, el Govern està plenament convençut de la legalitat i constitucionalitat del procediment emprat en l'intercanvi de notes sobre circulació entre Espanya i Andorra, entre altres raons, pel fet que ens trobem, encara, al bell mig del curs de la tramitació, i que no han estat acomplertes totes les fases que condueixen a l'entrada en vigor d'aquest intercanvi.

En la fase en què ens trobem, les actuacions portades a terme fins a la data són les següents:

- Hi ha una primera carta del Ministre d'Assumptes Exteriors espanyol, Javier Solana, dirigida a mi mateix, i que porta data 25 de maig de 1994, en què el Govern espanyol proposa un text que pretén regular un règim de lliure circulació entre els dos països.

- A això segueix una lletra, signada per mi mateix el dia 17 de juny de 1994, i que conté, ultra la reproducció idèntica de les disposicions relatives al règim de circu-

lació, una fórmula d'acceptació dels termes proposats pel Govern espanyol.

Fins aquí, cal precisar que tant el Ministre espanyol com jo mateix, estem plenament legitimats per signar les notes respectives, ja que ens trobem en aquella primera etapa de la celebració d'acords que el dret internacional denomina signatura i que equival a deixar fixat un text que convé als governs —i dic bé, governs— de les dues parts contractants.

En segon lloc, de la mera lectura del text es desprèn que la nota del Govern andorrà està en relació directa, exclusiva i correlativa —i no hi ha lloc, em sembla, a cap altra possibilitat en dret internacional— amb la primera nota del Ministre Solana.

Per això, la menció “conformitat de les autoritats andorranes amb els termes de la seva lletra”, i a les preguntes dels Srs. Consellers hi diu: “conformitats de les autoritats andorranes” traient “amb els termes de la seva lletra” que és el que aquí ens interessa, i que es conté en la nota del Govern d'Andorra, hom ha d'entendre que es refereix —en coherència amb la literalitat i amb el context en què es troba— a la conformitat del Govern, que és justament aquella instància naturalment i expressament mencionada pel Ministre espanyol al paràgraf final de la seva lletra, que cito: “le agradecería me informara si las disposiciones arriba mencionadas tienen la conformidad de su Gobierno”. “Autoritats andorranes” equival, doncs, en aquest context, al Govern, interlocutor natural de l'altre Govern, perquè s'intercanvien notes.

Tot el paràgraf final de la lletra del Govern andorrà: “És per a mi un gran plaer comunicar-li la conformitat de les autoritats andorranes amb els termes de la seva lletra, i que, per tant, la present comunicació de resposta es considera com a consecutiva d'un acord sobre la matèria entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra” —col·locada justament a continuació del text de l'acord pròpiament dit— no és altra cosa que la fórmula emprada pel Govern per significar-li a l'altre que accepta els termes de l'acord.

En tercer lloc, vull cridar la seva atenció sobre una frase clau de les dues notes, que diu literalment: “Li agrairia que m'informés si les disposicions abans esmentades tenen la conformitat del seu Govern. En cas afirmatiu, la present nota, així com la seva resposta, constitueixen un acord entre els nostres dos països, i aquí ve el que és rellevant, ara entrarà en vigor una vegada que les dues parts s'hagin notificat el compliment de llurs requisits interns.” I insisteixo, notificat el compliment de llurs requisits interns.

Evidentment, la part andorrana no podia notificar, ni de fet ha notificat encara, a l'altra part, com tampoc no

ho ha fet la part espanyola, que s'hagin acomplert els tràmits interns per a l'entrada en vigor de l'Acord, i no ho podrà fer, òbviament, fins que el Consell no s'hagi pronunciat al respecte.

En definitiva, el redactor de les preguntes no sap el que és l'aplicació provisional dels Acords ni el que significa entrada en vigor d'un Acord, i per tant, confon dues figures nítidament diferenciades en dret internacional.

L'aplicació provisional és una fórmula que s'empra cada dia més en les relacions internacionals per tal de no interrompre relacions en curs, i per començar a obtenir els beneficis pactats abans de l'entrada en vigor de l'Acord, des del moment, doncs, de la fixació del text, que és el que van fer els dos ministres, fins al moment en què s'han acomplert tots els requisits formals de la celebració del tractat.

L'entrada en vigor es produeix només des del moment en què les dues parts s'han notificat el compliment dels requisits interns. I és precisament perquè quedi més clara la diferència entre una situació i l'altra, que s'ha abandonat, a la pràctica internacional, la fórmula de entrada en vigor provisional, que podria donar lloc a dubtes ja que un acord només pot entrar en vigor una vegada.

Bona prova de la prudència del Govern en aquesta matèria és que ja es proposa enviar al Consell General l'acord de referència per a la seva aprovació, i que ho proposa, sense haver procedit abans a la seva publicació al BOPA. No hi ha hagut encara publicació al BOPA i no s'ha publicat encara l'aplicació provisional de l'Acord —tot i tenir el Govern plenes atribucions per fer-ho— si hem de seguir la pràctica internacional generalment admesa en els països del nostre entorn— precisament, per respecte i en atenció a les reunions de treball en curs entre Sindicatura, Representants dels Coprínceps i aquest Ministeri —els òrgans concernits— Em consta que Sindicatura n'ha informat la Junta de Presidents; per tant, hi ha totes les institucions concernides per tal de trobar, consensuar i de racionalitzar els procediments i la metodologia a emprar en matèria de tractats internacionals, respectant les competències constitucionalment atribuïdes a cadascun dels òrgans concernits. Tot això, evidentment, amb l'objectiu, entre altres, d'evitar confusions tan lamentables com la que avui ens ocupa.

A fortiori, vull fer notar que l'altra part contractant —Espanya— en aquest cas, va publicar al BOE l'Acord per a aplicació provisional només quatre dies després de sotmetre'l al Congrés dels Diputats i, per tant, sense esperar al pronunciament de les Cambres.

En resum, del que ha estat dit fins ara resulta el següent:

- Pel que fa a la part espanyola, l'Acord es troba en fase d'aplicació provisional, ja que ha estat publicat pel Govern a l'espera que es manifestin les Cambres.

- Pel que fa a la part andorrana, l'Acord entrarà en aplicació provisional un cop sigui publicat al BOPA, a l'espera sempre de l'aprovació del Consell General.

Només, doncs, després que ambdues parts s'hagin notificat que han acomplert totes les formalitats internes de cada país i, per tant, que s'hagi produït la manifestació del Consell General pel que fa a Andorra, entrarà definitivament en vigor l'intercanvi de notes, no abans.

No hi ha, en opinió del Govern, cap acte contrari a la Constitució en la tramitació d'aquest intercanvi, com vol veure-hi el redactor de les preguntes.

Pel que fa a la segona qüestió, crec que el fons de la qüestió plantejada ja ha quedat suficientment aclarit en la contesta anterior. Del fet que, per ignorància dels conceptes més elementals de dret internacional, algú s'hagi induït a error i hagi induït a error a altres, no es desprèn que cap persona o institució de les que quotidianament treballen en relacions exteriors a l'estat veï estiguin també en l'error.

Estic convençut que tant el Govern com el Parlament espanyols han entès perfectament que la lletra signada per mi mateix el proppassat 17 de juny és paral·lela a la del Ministre Solana, i que ens trobem davant d'un intercanvi de notes entre governs, que segueix el seu curs habitual i coherent en espera de l'entrada en vigor definitiva.

Em consta, per haver-ho parlat amb alguna persona vinculada a les institucions espanyoles, que les institucions de l'estat veï són coneixedores que només una notificació expressa del govern amb qui contracten, comunicant que s'han acomplert els requisits interns, obre la porta a l'entrada en vigor definitiva dels acords internacionals.

Pel que fa a la tercera qüestió, és obvi que el Govern no pensa fer res per a resoldre aquesta qüestió, per la simple raó que no hi ha qüestió a resoldre. Permetin-me, doncs, que parafrasegi un eminent filòsof, Ludwig Wittgenstein, que solia repetir sovint que una gran majoria dels problemes filosòfics eren falsos problemes que la ment pateix a causa de l'encantament que produeix en nosaltres el nostre llenguatge. Per a ell, del que es tracta no és tant de solucionar aquest tipus de problemes —els falsos problemes, tasca absurda segons ell— sinó de dissoldre'ls. Que cadascú tregui les seves conclusions del perquè i del com s'ha plantejat en aquesta sala, un fals problema.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, efectivament, el redactor de les contestes té raó: hem d'aprendre a ponderar les expressions i a precisar els actes i el contingut de les paraules. Diu el redactor de les contestes que hi ha una confusió lamentable i inexplicable. Efectivament, els que no som experts en nocions filosòfiques no podem entendre tota la subtilitat que hi ha en la noció d'autoritats andorranes i, per tant, convençuts que Andorra era un Copríncipat parlamentari ens havíem cregut que aquesta casa també formava part de les autoritats andorranes. El Sr. Ministre ens ha dit que no, que les autoritats andorranes només són el Govern. Bé, primera constatació.

Diu el Sr. Ministre que ens trobem al bell mig del curs de la tramitació d'aquesta qüestió i que, per tant, d'alguna manera els signats d'aquestes preguntes ens hem precipitat. Hem preguntat abans d'hora, perquè el Govern ens ho volia portar; perquè el Govern entenia el mateix que penso que entenem els que hem posat la pregunta. És a dir, aquest és un tema que afecta a l'Article 64.1 de la Constitució i ens fa tota una exposició, aquest redactor, sobre les cartes que ja coneixem i sobre la conformitat de les autoritats andorranes conjuminada amb el que segueix al darrer, que és el tema en els termes de la seva carta. Bé, els termes de la seva carta són uns, els termes de la nostra carta, del Govern andorrà, són uns altres...

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu, el que li demanaria és que posés el complement de pregunta, és a dir, no és el comentari de la resposta en aquest cas...

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. Síndic, estem en un debat parlamentari, i el que li demanaria és que deixes al Parlament debatre lliurement...

El M.I. Sr. Síndic General:

A mi em sembla molt bé, però em limito, en aquest cas, a aplicar el Reglament.

El Reglament diu que té dret...

(se senten veus).

...com que no. En tot cas, no és en el context de preguntes al Govern...

(consultes entre el Sr. Síndic General i el Sr. Secretari de Sindicatura).

El M.I. Sr. Marc Vila:

Sr. Síndic, jo en benefici de la claredat en aquest tema per als presents i per als qui ens escolten fora d'aquí, demanaria que deixés al Sr. Bartumeu continuar exposant el que pensa dir.

El M.I. Sr. Síndic General:

A mi no em sap greu; el que demanaria, doncs, és que els debats es posessin a dins del seu context...

El M.I. Sr. Marc Vila:

Si és que hi ha una pregunta al final! Suposo que hi deu ser.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha pregunta al final? Demano...

... Perdó, continueu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

No, és que, Sr. Síndic, no entenc perquè he de posar una pregunta.

Agraeixo que el Govern em deixi continuar en l'ús de la paraula.

Aleshores, com estava dient, i seré molt breu, Sr. Síndic, tota la qüestió és en referència al tema d'aquesta lamentable confusió, i si és explicable o no. I tota eventual confusió estaria en el tema de si autoritats andorranes vol dir una cosa o una altra.

Nosaltres pensem que en vol dir una i només una, el Sr. Ministre i el Govern, pensen que en vol dir una altra. A partir d'aquí malament ens entendrem.

El que passa i amb això acabaré, és que el redactor de les contestes jo crec que no sap dues coses:

Primera, el que és la correcció parlamentària, perquè no calia que arribés aquí a posar en qüestió la capacitat redactora d'uns i altres, perquè aquí ningú ho havia fet.

En segon lloc, l'elemental prudència, perquè el redactor de les contestes hauria de saber que el Sr. Ministre, en una compareixença davant de la Comissió, el dia 16 de juny de 1994 —la vigília que trametés aquesta

carta— a petició d'un membre de la Comissió Legislativa d'Exteriors —que precisament no ha signat aquesta carta— el Ministre, havia informat de la negociació de dues qüestions internacionals de competència del Govern: primera, aquesta que avui estem discutint, i segona, el trasllat de persones condemnades.

A la pregunta formulada per un membre de la Comissió, el Sr. Ministre va dir que la transferència de condemnats és un tractat, i el de circulació de persones no ho és. I tots els membres de la Comissió, almenys els que hem signat les preguntes, i no vull parlar pels altres, però almenys jo, vam entendre que el que ens estava dient el Sr. Ministre era que el Govern estava fent un acord que corresponia a l'Article 64.2 de la Constitució. I d'aquí les preguntes que s'ha formulat avui al Govern. Aquí i només aquí, prudència, tranquil·litat i que cadascú assumeixi el que ha dit amb anterioritat, però, és més, si algú s'equivoca, també ho pot reconèixer i no passa res.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Marc Vila.

El M.I. Sr. Marc Vila:

Bé, jo em penso que el que acaba de dir es escapar-se d'estudi. És a dir, vostès, els cinc parlamentaris, han fet les preguntes i jo les he intentat contestar.

Em diu, del primer punt, que tot rau en la interpretació que es faci d'autoritats andorranes, i aquí està el que pensen vostès i el que penso jo.

He intentat, de la manera més clara i didàctica que m'ha semblat, fer veure que en política internacional, en l'intercanvi de notes —imagino que en podríem trobar diversos exemples— autoritats andorranes, en aquest context, no vol dir sempre —i no tindria pas la idea de pensar-ho que jo mateix o el Govern som l'única autoritat andorrana— I em penso que d'això, el Sr. Bartumeu n'és plenament conscient.

Això, Sr. Bartumeu, és fugir d'estudi, es a dir, vostè davant la manca d'arguments no vol reconèixer-me que l'intercanvi de notes és correcte i no només correcte, sinó plenament constitucional. Si hi hagués hagut oportunitat o intenció de parlar les coses, de dialogar o d'anar a buscar aquell pacte, o aquella sensació, o cultura del pacte de la que vostè parla, doncs, això és podria haver evitat.

Això pel que fa al tema d'autoritats andorranes. Si vol, puc demanar-li, en tot cas, al Sr. Síndic que llegeixi tota

la carta per veure si no es desprèn d'aquella carta que autoritats andorranes en aquell context, i seguint les normes generals en dret internacional, vol dir única i exclusivament el que he explicat i no pot voler dir altra cosa. Entre altres raons, perquè en la mateixa compareixença que vaig tenir jo mateix davant de la Comissió d'Exteriors, en la qual vaig lliurar un exemplar del projecte de notes que s'anava a firmar, inclús abans de signar-lo, per cortesia pròpia, perquè no hi ha una obligació legal del Govern de presentar-ho abans, vaig portar i lliurar a cadascun dels membres un text —que tinc aquí, per cert, amb acus de rebut mecanografiat del Sr. President de la Comissió— que diu autoritats andorranes. O sigui, si ens haguessin llegit aquell text abans, ja hi diu aleshores autoritats andorranes. I no crec ja que vostè vulgui fer-me creure a mi que ja llavors jo ja estava implicant el Consell i el Govern al darrera. Si ja posava autoritats andorranes en aquell moment —i aquell text consta a les actes de la Comissió— i aleshores vostè em concedirà —si és que algun dia em concedeix alguna cosa quan tingui certa aparença de raó— que llavors no pensava jo que m'estava referint quan deia autoritats andorranes a Consell, Govern i a tothom. Això pel que fa al tema de autoritats andorranes.

Pel que fa al tema d'un altre tractat que està en negociacions en curs, i que no forma part del tema que avui tractem i de les consideracions que ha fet sobre si jo vaig dir o no vaig dir el 64.1 o el 64.2. Em penso —i li dono el benefici del dubte sobre el fet que potser ho digués— que no ho he dit. Jo crec, més aviat, que el Govern era conscient —si està a l'acta és possible que ho digués— el que passa és que aquí estaven més aviat parlant del que era un intercanvi de notes i del que era un tractat entre ministeris i el que era un tractat negociat amb molta més complicació amb moltes més formalitats. Aquí com que no tinc davant l'acta i tampoc tinc manera de saber què vaig dir, li dono el benefici del dubte.

Em penso que amb això la cosa ha quedat prou clara i que el Govern, perfectament conscient de les seves responsabilitats, i que quan actua a nivell internacional sap a què es refereix, amb qui contacta i amb qui parla; doncs, no ha entrat en cap moment en cap mena de descrèdit. Sí que també li deixo el benefici del dubte, però haver plantejat aquest tema de la manera que s'ha plantejat, sense buscar abans diàleg amb cap —que jo sàpiga— membre del Govern, evidentment amb mi no, per aclarir-ho abans que es plantegés aquí, no és precisament la manera que convé per donar crèdit a les nostres relacions exteriors i perquè a fora tinguin un mínim de respecte i de seriositat cap a les coses que es fan aquí. Això ha fet un mal servei a la política exterior i —torno a repetir— per no allargar-me, això

és un tema del qual cadascú pot treure les seves conseqüències.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha alguna repregunta per algun Conseller?

Sr. Josep Areny.

El M.I. Sr. Josep Areny:

Sr. Ministre:

El responsable d'elaborar i negociar un tractat internacional és sempre el Govern, i en aquest punt tots estem d'acord.

No obstant, Sr. Ministre, això en molts països europeus és una pràctica habitual: que abans de considerar un tractat internacional a punt per a la seva signatura, el ministre de relacions exteriors el comentí amb els representants dels diferents grups polítics del país per tal de consensuar els punts més importants del document, i a la vegada prendre el pols del Parlament que, en definitiva, és qui després haurà de donar el seu acord.

No li sembla, Sr. Ministre, aquesta una bona pràctica per a un règim parlamentari com el nostre, i més si tenim en compte que el Govern, del qual vostè forma part, té una majoria intermitent?

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Ministre.

El M.I. Sr. Marc Vila:

A mi no m'ho sembla. Em penso que precisament la pràctica habitual en els països del nostre entorn, en els països de separació de poders, en els països que tenen introduït dins de la seva constitució un article que diu: "el Govern dirigeix la política nacional...", precisament, no es tracta de consensuar abans de posar-se a negociar tots i cadascun dels tractats. La pràctica habitual és justament la inversa. Avui en tenim un exemple molt clar que és en aquest mateix cas què ha fet el Govern espanyol. El Govern espanyol s'ha assegut a negociar, ha portat les negociacions, ha signat i només després, ha entrat el tractat a procediment habitual, sigui amb ratificació o no al Congrés dels Diputats.

El que em semblaria impensable i contrari a tot el que és l'esperit de les relacions internacionals —que necessiten d'una certa discreció, que necessiten d'un cert marge de maniobra, que necessiten com a mínim que hi hagi una veu i no vint-i-cinc veus alhora per comen-

çar a negociar— a la lletra de totes les constitucions, és que es procedís d'aquesta manera. D'aquesta manera, acabaríem que o bé la mateixa Comissió d'Exteriors o bé, eventualment, tot el Consell General s'hauria de posar a negociar el tractat, cosa que precisament s'evita. Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Marc Forné.

El M.I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sr. Ministre, tenint en compte que el Sr. Ministre Javier Solana li porta més de dos mesos d'avantatge a vostè en la presentació al Parlament dels seus documents, cosa que fa pensar que potser hi ha parlaments de dues categories en l'esperit de la gent, jo li voldria demanar —ja que vostè n'ha parlat— si està en tràmit realment aquest tractat possible sobre transport i trasllat de persones presoneres; en quin nivell està; i si pensen vostès, el Govern, donar-ne coneixement al Consell en ús d'un consens —com s'ha dit aquí— amb una minoria intermitent o precària, que crec que és més necessari que mai.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Ministre.

El M.I. Sr. Marc Vila:

Bé, pel que fa al tractat sobre presoners, evidentment, estem en fase de negociacions i prou complicat és estar negociant ja, com a mínim, amb cinc veus com perquè ens puguem imaginar una altra forma de procedir.

Aquest tractat no està signat encara. No tenim un text fixat encara. Una vegada el tinguem, seguirem les lògiques habituals, és a dir, els habituals procediments, que en aquest cas és evident que necessiten de l'aprovació del Consell i dels Coprínceps que estan associats, en aquest cas, com suposo que coneix.

El M.I. Sr. Síndic General:

No hi ha cap més pregunta?

Doncs, s'aixeca la sessió.

(Són les 17h40)